

Ruimtelijke onderbouwing

Uitkijktoren 'Flying High'

Goede Buren windpark Streepland B.V.

720074 | Definitief

30-1-2024

Pondera

Hoofdvestiging Nederland
Amsterdamseweg 13
6814 CM Arnhem
088 – pondera (088-7663372)
info@ponderaconsult.com

Postadres
Postbus 919
6800 AX Arnhem

Vestiging South East Asia
Jl. Mampang Prapatan XV no 18
Mampang
Jakarta Selatan 12790
Indonesia

Vestiging North East Asia
Suite 1718, Officia Building 92
Saemunan-ro, Jongno-gu
Seoul Province
Republic of Korea

Colofon

Soort document
Ruimtelijke onderbouwing

Projectnaam
Uitkijktoren 'Flying High'

Versienummer
Definitief

Datum
30-1-2024

Project nummer
720074

Opdrachtgever
Goede Buren windpark Streepland B.V.

Auteur
Richelle Roozenboom

Nagekeken door
Martijn Edink

Disclaimer

In het onderzoek is gebruik gemaakt van algemeen geaccepteerde uitgangspunten, modellen en informatie die ten tijde van het opstellen van dit rapport ter beschikking stonden. Aanpassingen in de uitgangspunten, modellen of gebruikte gegevens kunnen leiden tot andere uitkomsten. De aard en de nauwkeurigheid van de gebruikte gegevens voor het onderzoek bepalen in belangrijke mate de nauwkeurigheid en de onzekerheden van de berekende uitkomsten. Pondera is niet aansprakelijk voor gederfde inkomsten of schade die wordt geleden door opdrachtgever(s) en/of derden uit conclusies die gebaseerd zijn op gegevens die niet van Pondera afkomstig zijn. Deze rapportage is opgesteld met de intentie dat deze alleen gebruikt wordt door de opdrachtgever en slechts voor het doel waarvoor de rapportage is opgesteld. Er mag geen beroep worden gedaan op de informatie uit deze rapportage voor andere doeleinden zonder schriftelijke toestemming van Pondera. Pondera is niet verantwoordelijk voor de consequenties die kunnen voortvloeien uit het oneigenlijk gebruik van de rapportage. De verantwoordelijkheid voor het gebruik van (de analyse, resultaten en bevindingen in) de rapportage blijft bij de opdrachtgever. De Rechtsverhouding opdrachtgevers – architect, ingenieur en adviseur conform DNR 2011 is te allen tijde van toepassing. Pondera werkt met een kwaliteitsmanagementsysteem dat door EIK gecertificeerd is volgens de ISO 9001:2015 norm.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Locatie	2
1.3	Bestemmingsplan	3
1.4	Initiatiefnemer	4
1.5	Procedurele context	5
1.6	Leeswijzer	5
2	Beleidskaders	6
2.1	Rijksbeleid	6
2.2	Provincie Noord-Brabant	6
2.3	Gemeente Moerdijk	7
3	Huidige situatie	9
3.1	Inleiding	9
3.2	Omschrijving plangebied	9
3.3	Groen en natuur	10
3.4	Woningen	11
4	Beschrijving van het plan	13
4.1	Inleiding	13
4.2	Realisatie uitkijktoren	13
4.3	Het totaalplaatje	13
5	Onderzoek	18
5.1	Ecologie	18
5.2	Stikstof	19
5.3	Waterhuishouding	19
5.4	Bodem	20
5.5	Landschap	20
5.6	Externe veiligheid	22
6	Uitvoerbaarheid	24
6.1	Economische uitvoerbaarheid	24
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	24

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

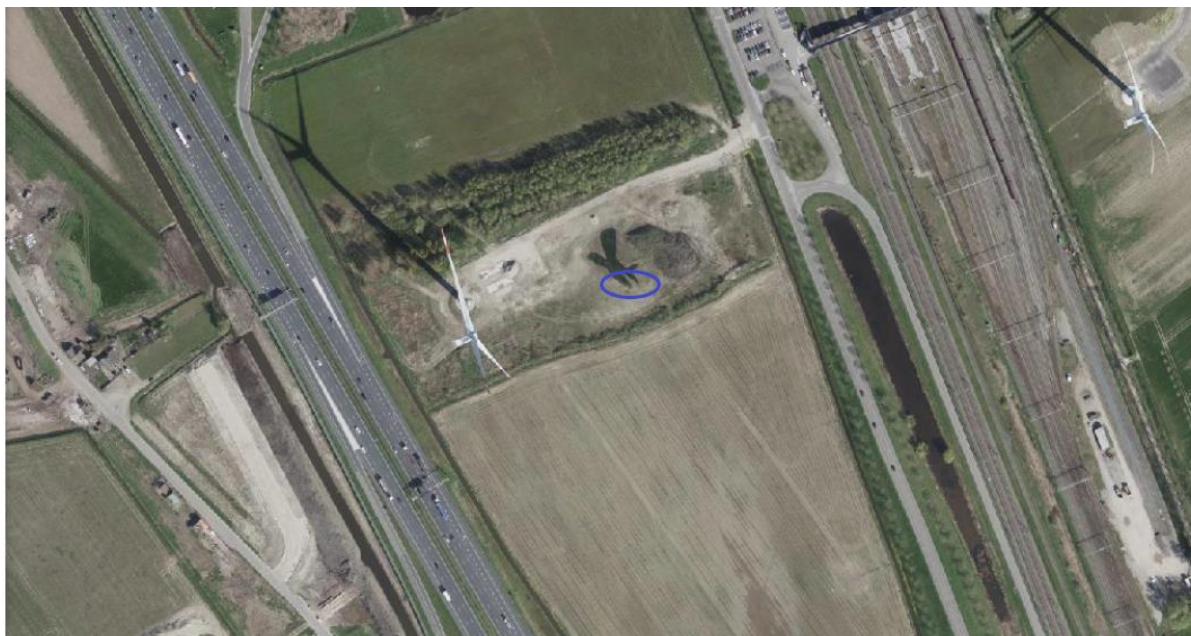
Op 1 oktober 2018¹ is een omgevingsvergunning verleend voor het oprichten en in werking hebben van de inrichting van Windpark Streepland. Dit windpark bestaat uit drie windmolens die aan de oostzijde van de A16, nabij treinstation Lage Zwaluwe en verzorgingsplaats Streepland gerealiseerd worden. Vanwege de aanleg van de civiele werken bij windturbine 2 (WTG-02) is er een waterpoel gedempt. Ter compensatie is er nabij de meest zuidelijke windturbine (WTG-03) een nieuwe waterpoel aangelegd. Voor deze waterpoel is op 24 februari 2023 reeds een vergunning verleend. Deze waterpoel heeft de vorm van een zwaluw. Initiatiefnemer Goede Buren Windpark Streepland B.V. is voornemens om naast deze waterpoel een uitkijktoren te realiseren. De uitkijktoren is specifiek ontworpen voor deze locatie. De uitkijktoren zal eveneens de vorm van een zwaluw krijgen zodat deze aansluit bij de het ontwerp van de poel. Vanaf het toegangshek van de windturbine zal er een educatief wandelpad naar de uitkijktoren worden gerealiseerd.

Achter de vorm van de waterpoel en van de uitkijktoren zit een uitgebreide gedachtegang. Hetzelfde geldt voor het educatieve wandelpad. In paragraaf 4.3 zullen deze aspecten verder worden toegelicht.

1.2 Locatie

In onderstaande figuur is de locatie van het plangebied weergegeven. De locatie is gelegen tussen de A16 en de Westelijke Parallelweg in de gemeente Moerdijk. Het perceel waar het voornemen is beoogd, ligt ten zuiden van de verzorgingsplaats Streepland. In paragraaf 3.2 wordt de exacte locatie omschreven en weergegeven in een situatieschets.

Figuur 1.1 Ligging plangebied in blauw

¹ Zaaknummer 18051469

1.3 Bestemmingsplan

Ter plaatse van de beoogde uitkijktoren geldt het bestemmingsplan “Stationsgebied Lage Zwaluwe” (vastgesteld op 22 september 2005). Volgens dit bestemmingsplan rust op het deel van het perceel waar de uitkijktoren wordt gerealiseerd de bestemming ‘Agrarische doeleinden’. In Figuur 4.1 is een uitsnede weergegeven van het geldende bestemmingsplan.

De gronden die zijn aangewezen voor ‘Agrarische doeleinden’ zijn bestemd voor:

1. volwaardige of reële agrarische bedrijven, als bedoeld in artikel 1 lid 5 sub a, b, c, f, g en i.

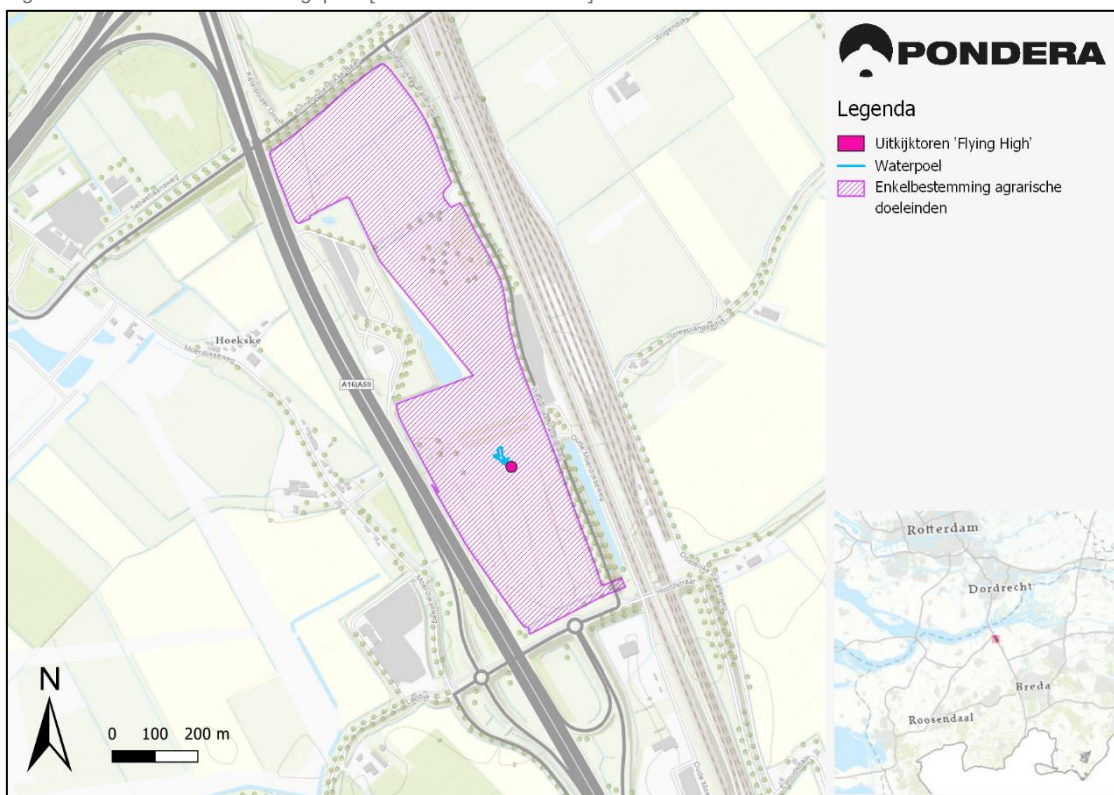
De bouwvoorschriften zijn als volgt:

2. Op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bestemming worden gebouwd.
3. Voor het bouwen geldt het volgende:
 - a) Op de gronden mogen uitsluitend terrein- en erfafscheidingen, en voorzieningen ten behoeve van de waterbeheersing worden gebouwd;
 - b) Overigens geldt het volgende:

Tabel 1.1 Maximale bouwhoogte bestemmingsplan

	Max. bouwhoogte
Terrein- en erfafscheidingen	2 m
Overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde	4 m

Figuur 1.2 Uitsnede bestemmingsplan [bron: Pondera Consult]

Het geldende bestemmingsplan laat de realisatie van de uitkijktoren niet toe. Derhalve is er een afwijking van het geldende bestemmingsplan noodzakelijk.

1.4 Initiatiefnemer

De initiatiefnemer en aanvrager van de vergunning is Goede Buren windpark Streepland B.V. De gegevens staan in Tabel 1.2.

Tabel 1.2 Gegevens Goede Buren windpark Streepland B.V.

Bedrijf	
KvK nummer	72761741
Vestigingsnummer	000040851451
Statutaire naam	Goede Buren windpark Streepland B.V.
Handelsnaam	Goede Buren windpark Streepland B.V.
Postcode	3528 AE
Adres	Van Deventerlaan 30-40
Woonplaats	Utrecht
Contactpersoon	
Voorletters	M
Achternaam	Struijk
Contactgegevens	
Telefoonnummer	030 753 3100
E-mailadres	Maartje.struijk@windunie.nl

De initiatiefnemer wordt bijgestaan door een adviesbureau. Pondera Consult B.V. is gemachtigd voor het indienen van de omgevingsvergunning. In onderstaande tabel zijn de gegevens van de gemachtigde voor het indienen van de omgevingsvergunning weergegeven. De machtiging is als bijlage bij de aanvraag gevoegd.

Tabel 1.2 Gegevens Pondera Consult

Pondera Consult B.V.	
Adres	Amsterdamseweg 13
Postcode en plaats	6814 CM Arnhem
Gemachtigde	Martijn ten Klooster
Contactpersoon	Martijn Edink
E-mailadres	m.edink@ponderaconsult.com
Telefoonnummer	+31 (0)6 21 14 44 88

1.5 Procedurele context

In deze paragraaf wordt ingegaan op de procedurele context van het plan.

Planvorm afwijkingsbesluit

Omdat het planvoornemen niet past in het geldende bestemmingsplan is een planologische procedure benodigd om het plan ruimtelijk mogelijk te maken. De initiatiefnemers dienen om die reden een aanvraag in voor het 'afwijking van het bestemmingsplan middels de omgevingsvergunning' (omgevingsvergunning voor de activiteit het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan, artikel 2.1, lid 1, aanhef en onder c Wabo). Via deze procedure (ex artikel 2.12, lid 1, onder a, sub 3 Wabo) is het mogelijk om af te wijken van het geldende bestemmingsplan. Voorwaarde voor verlening van de vergunning is dat de activiteit niet in strijd mag zijn met een goede ruimtelijke ordening. De ruimtelijke onderbouwing die daar op in gaat, wordt behandeld in de volgende paragraaf.

Relatie met de m.e.r.

Het Besluit m.e.r. regelt wanneer een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen. In de bijlage bij het Besluit m.e.r. is opgenomen welke activiteiten m.e.r.-plichtig zijn (onderdeel C) en welke activiteiten m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn (onderdeel D). De activiteit is niet opgenomen in de onderdelen C of D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Er hoeft daarom geen MER of (vorm-vrije) m.e.r.-aanmeldnotitie te worden opgesteld.

Bevoegd gezag

De realisatie van de uitkijktoren is vergunningplichtig op grond van artikel 2.1 lid 1 onder c van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De gemeente Moerdijk is het bevoegd gezag voor het verlenen van de betreffende omgevingsvergunning. Op de aanvraag is de uitgebreide voorbereidingsprocedure conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing.

Initiatiefnemer heeft op 5 juni 2022 een conceptaanvraag ingediend voor dit planvoornemen. Op basis van een vooroverleg heeft het college van gemeente Moerdijk besloten dat initiatiefnemer een omgevingsvergunning mag indienen. Middels een ambtelijke terugkoppeling is aangegeven dat het planvoornemen moest worden omgeschreven naar een ruimtelijke onderbouwing. Onderhavig document betreft deze ruimtelijke onderbouwing.

1.6 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk waarin het plan kort is toegelicht, wordt in hoofdstuk 2 het beleidskader weergegeven. Er wordt ingegaan op relevant nationaal, provinciaal en gemeentelijk beleid. In hoofdstuk 3 wordt de huidige situatie van het plangebied geschetst. Hoofdstuk 4 geeft een beschrijving van het plan. In hoofdstuk 5 worden de verschillende milieuaspecten beschreven en eventuele effecten weergegeven. Ten slotte wordt in hoofdstuk 6 de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid uitgewerkt.

2 Beleidskaders

Dit hoofdstuk beschrijft het beleid van het Rijk, de provincie en de gemeente op het gebied van duurzame energie en ruimtelijke ordening. Hierbij komen eveneens de nut en noodzaak van de bouw en uitbreiding van nutsvoorzieningen aan de orde, waarbij de doelstellingen van het Rijk, de provincie en gemeente voor duurzame energie en de distributie van deze duurzaam opgewekte energie zijn toegelicht. Een specifiek beleidskader voor de realisatie van een uitkijktoren is niet beschikbaar. In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de landschappelijke inpassing van het object binnen de landschappelijke waarden die er zijn.

2.1 Rijksbeleid

2.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)² geeft het integrale ruimtelijke beleidskader van het Rijk weer. In dit beleidsstuk worden ruimtelijke nationale opgaves, doelen en belangen voor de komende tientallen jaren geschetst. Ruimte voor het hoofdnetwerk voor (duurzame) energievoorziening en energietransitie wordt in het SVIR aangemerkt als een nationaal belang. Het Rijk stelt op het gebied van energie dat voor de opwekking en het transport van energie (ook over onze grenzen heen) voldoende ruimte gereserveerd moet worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen als wind, zon, biomassa en bodemenergie in de totale energievoorziening moet omhoog en deze hebben relatief veel ruimte nodig. De ambitie is dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie ver gevorderd is. Op het gebied van recreatie en educatie zijn er in het beleid geen doelen opgenomen. Het voorgenomen plan draagt bij aan het begrip en de waardering voor windparken die bijdragen aan de energietransitie.

2.1.2 Ladder duurzame verstedelijking

In artikel 3.1.6, lid 2 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is voorgeschreven, dat indien een bestemmingsplan 'een nieuwe stedelijke ontwikkeling' mogelijk maakt, in de toelichting van het plan een verantwoording daarvan moet plaatsvinden volgens de systematiek van de ladder voor duurzame verstedelijking. Dit houdt in dat inbreiding voor uitbreiding gaat.

In de Ladder voor duurzame verstedelijking heeft het Rijk een motiveringseis opgenomen die aan de ene kant gericht is op zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik en aan de andere kant op regionale afstemming om overprogrammering tegen te gaan.

Conclusie rijksbeleid

Het Rijk heeft hoge ambities met betrekking tot het vergroten van de opwekking van duurzame energie. Onderhavig plan draagt hier niet direct aan bij, maar is er ook niet mee in strijd.

2.2 Provincie Noord-Brabant

Op 1 januari 2011 is de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening Noord-Brabant in werking getreden. Provinciale Staten hebben deze op 1 oktober 2010 vastgesteld. De Provinciale Structuurvisie Noord-Brabant geeft de hoofdlijnen weer van het provinciaal ruimtelijk beleid tot 2025, met een doorkijk naar 2040. De visie is bindend voor het ruimtelijk handelen van de provincie. Het is de basis voor de wijze

² "Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte", Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, maart 2012.
Geraadpleegd van: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2012/03/13/structuurvisie-infrastructuur-en-ruimte>

waarop de provincie de instrumenten inzet die de Wet ruimtelijke ordening biedt. De visie geeft een ruimtelijke vertaling van de opgaven en doelen uit de Agenda van Brabant. Daarnaast ondersteunt de structuurvisie het beleid op andere provinciale beleidsterreinen, zoals het economisch-, mobiliteits-, sociaal-, cultureel-, milieu- en natuurbeleid.

Het realiseren van de uitkijktoren maakt onderdeel uit van het totaalplaatje van het windpark. De uitkijktoren is op zichzelf niet geregeld in het beleid van provincie Noord-Brabant, maar is er ook niet mee in strijd.

2.3 Gemeente Moerdijk

Op 9 juni 2011 heeft de gemeenteraad van Moerdijk de Structuurvisie Moerdijk 2030 vastgesteld. De structuurvisie schetst het ruimtelijk en economisch perspectief tot aan 2030 en beschrijft de toekomst van de gemeente op diverse gebieden. De gemeente heeft een hoog ambitieniveau op het gebied van duurzaamheid. De gemeente profileert zich als een duurzame gemeente en steunt de ontwikkeling van windenergie.

Het realiseren van de uitkijktoren maakt onderdeel uit van het totaalplaatje van het windpark. Voor de realisatie van een uitkijktoren is op zichzelf geen specifiek beleid van gemeente Moerdijk beschikbaar, maar het kunstwerk draagt bij aan educatie en begrip omtrent duurzame energie.

Paraplunota's gemeente

Paraplunota Leefomgeving

De gemeente heeft in de paraplunota Leefomgeving doelen gesteld voor de inrichting van de leefomgeving, waarbij onderscheid wordt gemaakt in de elementen, ondergrond, water, lucht, grondstoffen, natuur en de samenhang daartussen. Daarnaast gaat de nota over de inrichting van de openbare ruimte. Op deze aspecten wordt, voor zover relevant in de ruimtelijke onderbouwing in hoofdstuk 5 nader ingegaan.

Paraplunota Maatschappij

In de paraplunota Maatschappij stelt de gemeente doelen om een duurzame samenleving te realiseren en te behouden. Daarbij zet zij in op een samenleving die voorziet in de behoefte van de tegenwoordige generatie, zonder tekort te doen aan de mogelijkheden voor toekomstige generaties om in hun behoeften te voorzien. Daarnaast biedt het de mogelijkheid aan elk individu om zich in vrijheid te ontwikkelen, binnen een stabiele maatschappij. De doelen zien vooral toe op wonen en woonomgeving, alsmede in de sociale structuren en interacties.

Voor het voornemen geldt dat deze niet een directe relatie heeft met wonen of sociale structuren, maar de uitkijktoren en de educatieve route kunnen wel bijdragen aan een prettig woonklimaat, door educatie op een leuke wijze toe te voegen.

Paraplunota Economisch Klimaat

De pijler 'economisch klimaat' richt zich, binnen de paraplunota, op economie en bedrijven. Economische ontwikkelingen zijn belangrijk voor de leefbaarheid van de gemeente, waarbij het bedrijfsleven voor economische groei moet zorgen en de gemeente daarvoor de randvoorwaarden stelt. Het voornemen is niet van invloed op de mogelijkheden voor het bedrijfsleven om economische groei te realiseren.

Landschapskwaliteitsplan

Het voornemen bestaat uit de realisatie van een uitkijktoren, waarvoor geen specifiek beleid geldt. Wat bij dergelijke objecten van belang is, betreft een goede inpassing in het landschap. Door de gemeente is in 2016 een landschapskwaliteitsplan opgesteld, waarin wordt ingegaan op de landschappelijke waarden van deelgebieden binnen de gemeente. In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op de waarden en richtlijnen voor de specifieke locatie van het voornemen en de mate waarin het voornemen hierbij aansluit.

3 Huidige situatie

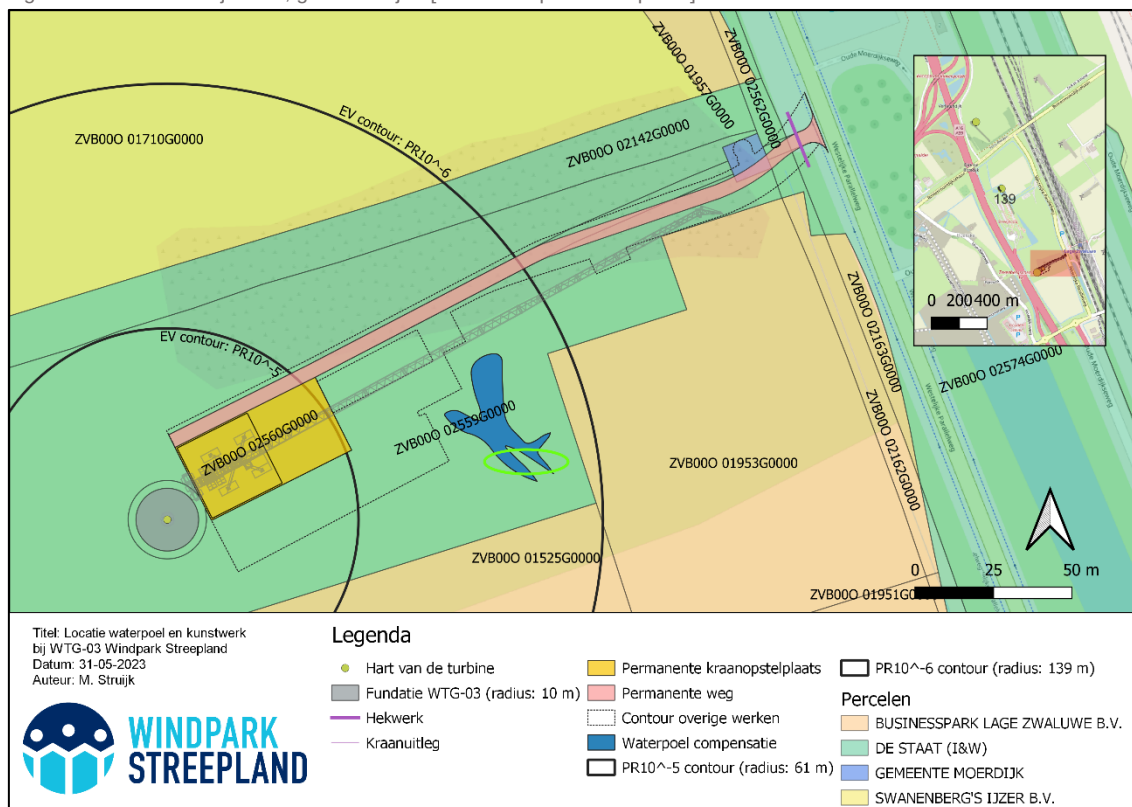
3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie van het plangebied beschreven.

3.2 Omschrijving plangebied

De uitkijktoren zal ten oosten van de derde windturbine (WTG-03) gerealiseerd worden naast de nieuwe waterpoel. Deze locatie bevindt zich aan de Westelijke Parallelweg in Zevenbergschen Hoek. Ten noorden van de locatie is een houtopstand aanwezig en verzorgingsplaats Streepland. Ten westen bevindt zich de A16 en ten oosten station Lage Zwaluwe. De uitkijktoren wordt gerealiseerd op perceelnummer ZVB00-O-2559. In Figuur 3.1 is de locatie weergegeven. In Figuur 3.2 is een afbeelding weergegeven van hoe het perceel er nu bij ligt.

Figuur 3.1 Locatie uitkijktoren, groen omlijnd [bron: Windpark Streepland]

Figuur 3.2 Perceel planvoornemen/ huidige situatie (excl. windturbine) [bron: Google Maps]

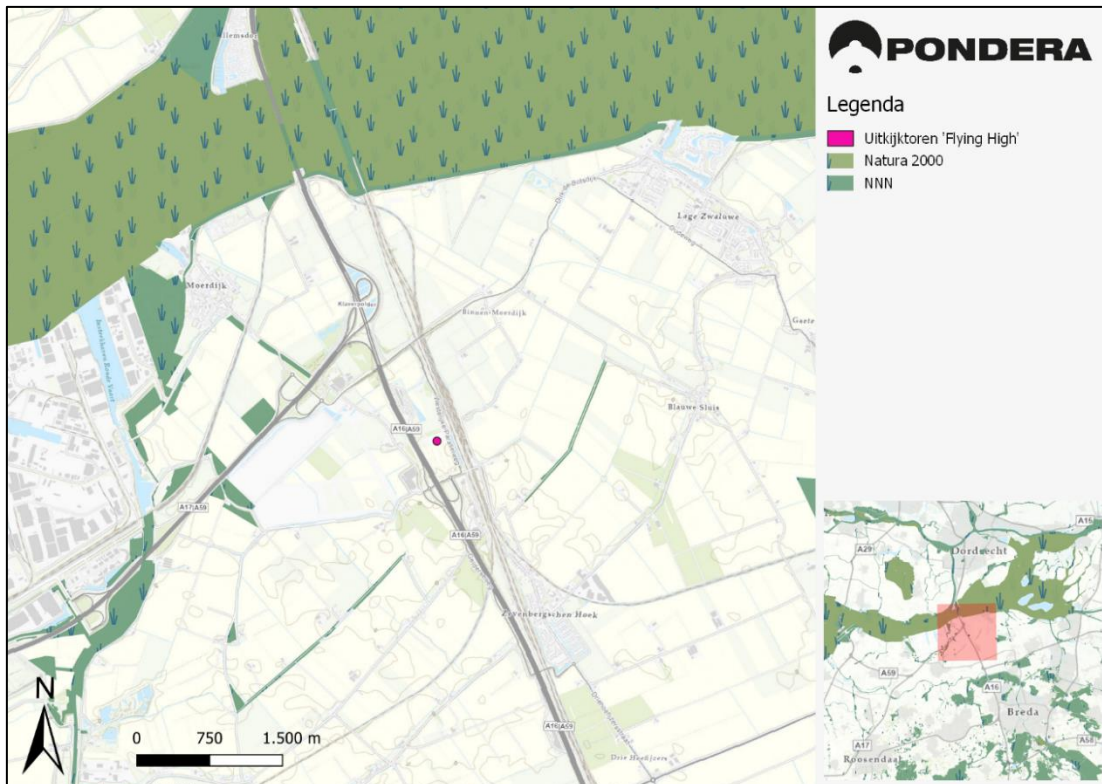

3.3 Groen en natuur

De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden betreffen Hollands Diep op circa 3,4 kilometer afstand en Biesbosch op circa 2,7 kilometer afstand. Het Ulvenhoutse Bos en Krammer-Volkerak liggen beide op grotere afstand, namelijk op circa 11,5 en 19 kilometer afstand. In Figuur 3.3 is een overzicht van de Natura 2000-gebieden weergegeven. Gezien de afstand tot Natura 2000-gebieden en de aard van het voornemen is de ontwikkeling niet van invloed op Natura 2000-gebieden. Daarnaast is de realisatie van de uitkijktoren niet voorzien in een gebied aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN), inclusief bijbehorende verbindingzones. Ook op NNN zijn derhalve geen effecten te verwachten. Het bosgebied dat aan het perceel grenst kent geen specifiek ecologische waarde. Daarnaast heeft het voornemen geen grote verstorende werking, waardoor er geen sprake is van ecologische effecten. Overigens is er voldoende uitwijkmogelijkheid voor soorten, mocht er wel sprake zijn van een verstorende werking.

Onderzoek naar de stikstofdepositie op de hierboven genoemde Natura-2000 gebieden is noodzakelijk. Naar verwachting zal het kunstwerk/de uitkijktoren geen verkeerstaantrekkende werking hebben. De opdrachtgever heeft aangegeven dat deze aantrekkende werking vooralsnog niet aan de orde is, aangezien de bezoekers met name wandelaars of fietsers zijn die in de buurt van het plan recreëren of mensen die tijdens het wachten op het OV bij het nabijgelegen station, het plangebied bezoeken. De invloed van auto's zal derhalve te verwaarlozen zijn (en onderdeel van het heersende verkeersbeeld). Er is dus enkel een onderzoek nodig naar de stikstofdepositie als gevolg van de aanlegfase, aangezien de gebruiksfase niet tot emissies leidt. In paragraaf 5.2 is het onderzoek naar de stikstofdepositie uitgewerkt en zijn de resultaten inzichtelijk gemaakt. Hieruit volgt dat er geen sprake is van depositie op stikstofgevoelige habitattypen.

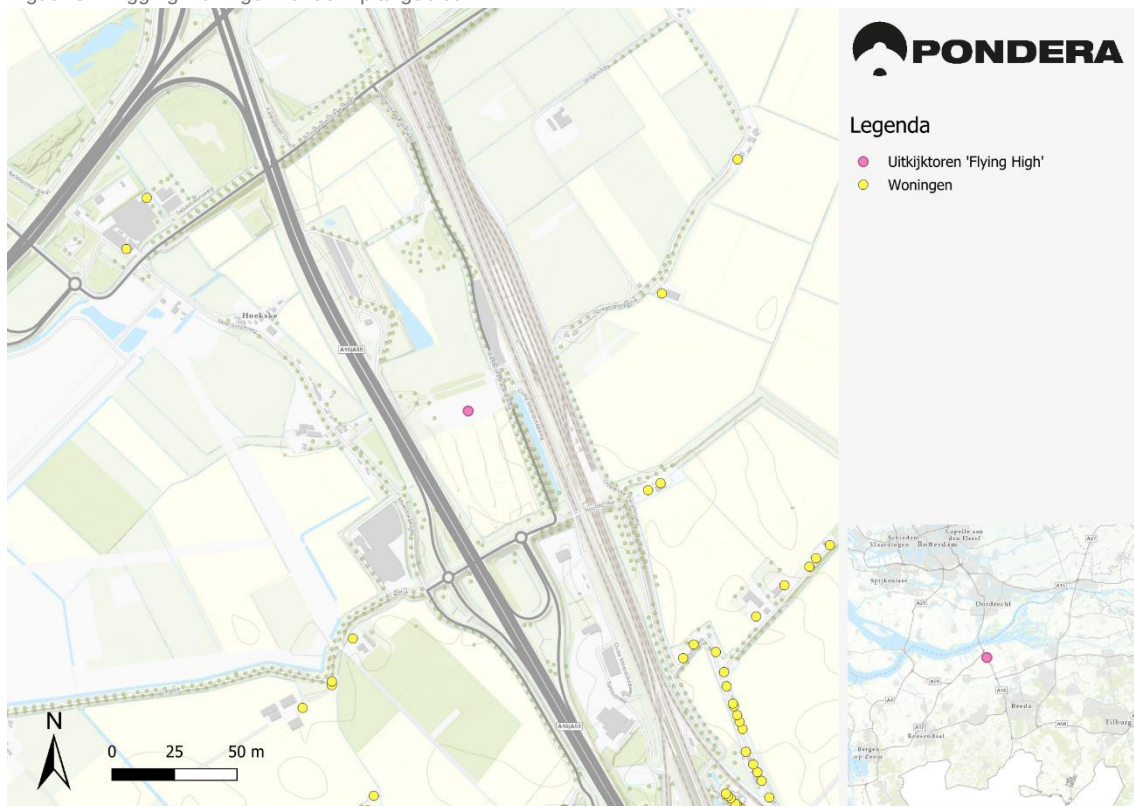
Figuur 3.3 Overzicht Natura 2000-gebieden en NNN [bron: Pondera Consult]

3.4 Woningen

De meeste woningen in de omgeving liggen ten westen van het plangebied. De Rijksweg A16 en de Rijksweg A59 liggen tussen deze woningen en het plangebied in. De dichtstbijzijnde woning ligt aan de Bredasedijk op een afstand van circa 640 meter tot aan de locatie van de uitkijktoren. In figuur 3.4 is weergegeven waar de woningen rondom het plangebied zijn gelegen. De woningen hebben geen direct zicht op de uitkijktoren (figuur 3.5), vanwege tussen gelegen objecten. Een toren met de hoogte zoals voorgenomen, is vanaf de woningen in de omgeving niet zichtbaar.

Figuur 3.4 Ligging woningen rondom plangebied

Figuur 3.5 Uitzicht vanaf Moerdijkseweg 13

4 Beschrijving van het plan

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het planvoornemen nader toegelicht.

4.2 Realisatie uitkijktoren

Ter compensatie van een te dempen poel nabij WTG-02 is er een nieuwe waterpoel aangelegd nabij windturbine WTG-03. Deze waterpoel heeft de vorm van een zwaluw. De beoogde uitkijktoren is eveneens in de vorm van een zwaluw, waardoor er een samenhangend geheel ontstaat. De uitkijktoren wordt gemaakt van staal. In Figuur 4.1, Figuur 4.2 en Figuur 4.3 is een 3D-tekening weergegeven van het ontwerp vanuit verschillende posities. In Figuur 4.7 is een afbeelding van het materiaal weergegeven. Naast de uitkijktoren wordt er ook een educatief wandelpad naar de uitkijktoren toe gerealiseerd. In Bijlage 1 zijn de uitgangspunten en het constructief ontwerp van de uitkijktoren opgenomen.

4.3 Het totaalplaatje

In de tender voor de ontwikkeling van de drie windturbines was 'goed nabuurschap' één van de pijlers voor initiatiefnemer. Het idee hierachter is dat het windpark ook een recreatieve, maatschappelijke en educatieve functie krijgt. Het kunstwerk geeft invulling aan dit streven'. Achter de uitkijktoren en zijn vorm zit een uitgebreide gedachtegang. Zelden kun je dichtbij een windturbine komen, terwijl dat wel een heel bijzondere ervaring is. De uitkijktoren brengt het publiek op een veilige en bijzondere manier dichtbij de windturbine. Wanneer er naar beneden wordt gekeken, ligt daar de waterpoel als een waterschaduw onder de uitkijktoren. Op een hoogte van ca. zes meter kan er genoten worden van het uitzicht.

Om de ervaring nog rijker te maken, is ervoor gekozen om een educatief wandelpad aan te leggen naar de uitkijktoren toe. De wandelroute loopt vanaf de Westelijke Parallelweg langs het bestaande en her te planten groen, via de onderhoudsweg van de windturbine, naar een pad van houtsnipper of schelpen naar de uitkijktoren en de waterpoel. Langs deze wandelroute van ongeveer 230 meter en bij de uitkijktoren komen verschillende informatieborden te staan met uitleg over het opwekken en gebruik van duurzame energie en de energietransitie in het algemeen. In figuur 4.4 is een situatieschets weergegeven van de locatie van de fysieke elementen inclusief de wandelroute naar de uitkijktoren.

De vorm van het kunstwerk heeft meerdere betekenissen. Ten eerste ligt het planvoornemen nabij het treinstation Lage Zwaluwe. Daarnaast staat de zwaluw symbool voor de komst van 'het nieuwe'. Dit sluit perfect aan bij het planvoornemen, namelijk nieuwe energie voor een nieuw tijdperk. Tevens worden veiligheid en geluk geassocieerd met de zwaluw. Gelet op de ontwikkelingen zijn dat toepasselijke onderwerpen. Tot slot lijken zwaluwen wanneer ze vliegen net pijlen, gedreven door de wind. De wind die ze transporteert is de kracht die de windmolens van Windpark Streepland in beweging zet.

Door de bouw van dit kunstwerk en de aanleg van het educatieve wandelpad krijgt het windpark naast een functie in de energietransitie ook een recreatieve, maatschappelijke en educatieve functie.

In Figuur 4.5 is een impressie weergegeven van het totaalplaatje.

Figuur 4.1 Achteraanzicht uitkijktoren met uitzicht op windturbine [bron: Ingenieursbureau A. Palte B.V.]

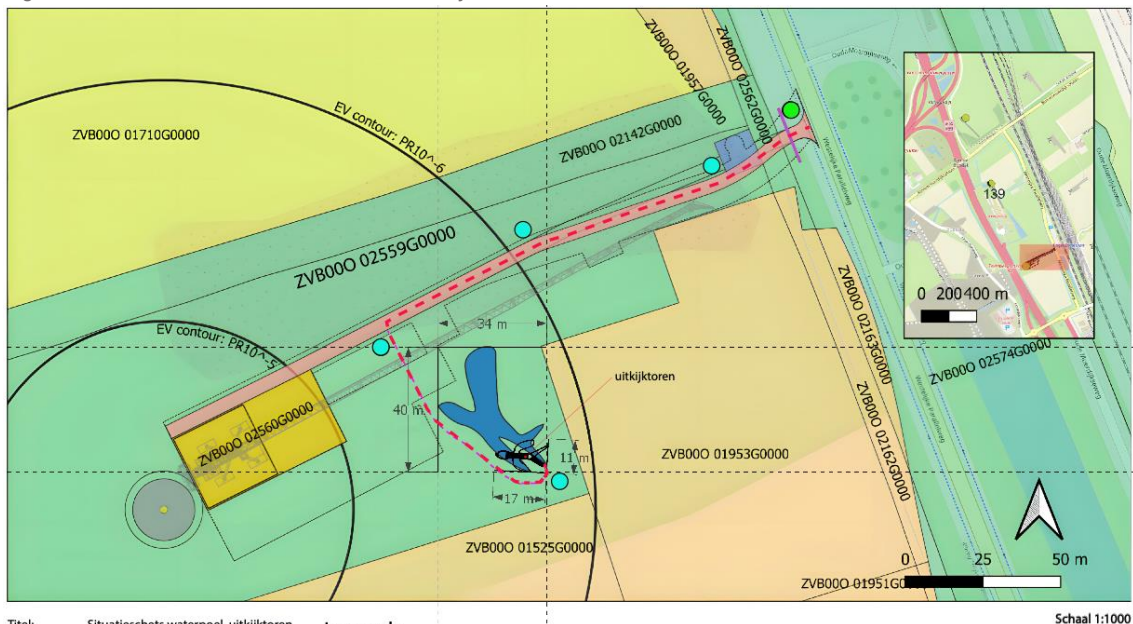
Figuur 4.2 3D-tekening zijaanzicht uitkijktoren en waterpoel [bron: Ingenieursbureau A. Palte B.V.]

Figuur 4.3 3D-tekening vooraanzicht uitkijktoren [bron: IngenieursbureauA. Palte B.V.]

Figuur 4.4 Situatieschets van de locatie van de fysieke elementen inclusief de wandelroute naar de

Titel: Situatieschets waterpoel, uitkijktoren en educatie wandelroute bij WTG-03
 Datum: Windpark Streepland
 Auteur: 14-12-2023
 Wieteke van Hecke

Legenda

- hart van de turbine
- fundatie WTG-03 (radius 10m)
- hekwerk
- kraanuitleg
- informatiebord
- paaltje QR-code tbv speurtocht

- permanente kraanopstelplaats
- permanente weg
- contour overige werken
- waterpoel
- PR10-5 contour (radius 61m)
- looppad naar uitkijktoren
- educatieve wandelroute naar uitkijktoren

- PR10-6 contour (radius 139m)

Percelen

- BUSINESSPARK LAGE ZWALUWE B.V.
- DE STAAT (I&W)
- GEMEENTE MOERDIJK
- SWANENBERGS'S UZER B.V.

Schaal 1:1000

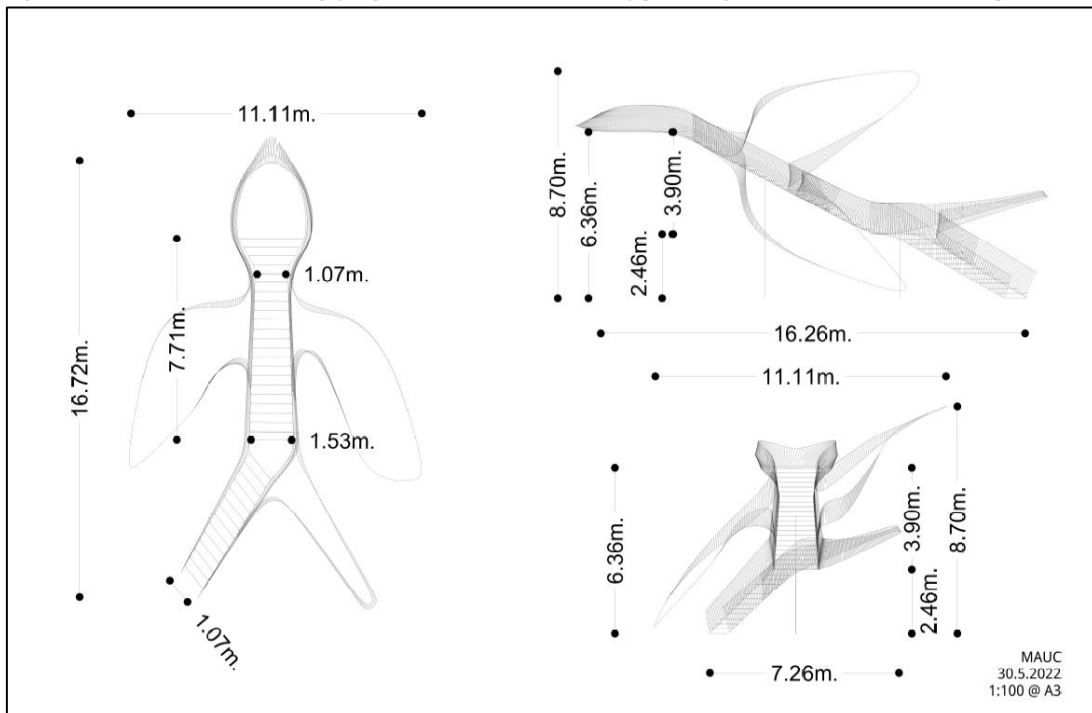
Figuur 4.5 Impressie van het totaalplaatje [bron: Ingenieursbureau A. Palte B.V.]

Afmetingen van de uitkijktoren

In onderstaande afbeelding zijn de voorlopige afmetingen weergegeven. De definitieve afmetingen kunnen iets afwijken ten behoeve van de detailengineering, maar deze afwijking zal minimaal zijn en niet van invloed op het ontwerp zelf.

Figuur 4.6 Maten t.b.v. berekening (lengte, breedte en veelvouden) [bron: Ingenieursbureau A. Palte B.V.]

De uitkijktoren zal circa 8,7 meter hoog worden, dit is vanaf het maaiveld tot aan het hoogste punt van de vleugel. Het gedeelte tot waar je kan staan zal circa 6,36 meter hoog worden. De uitkijktoren wordt circa 17,5 meter lang, 11,1 meter diep en 16,7 meter breed. In Figuur 4.7 is een afbeelding weergegeven van een close-up van de uitkijktoren.

Figuur 4.7 Close-up uitkijktoren [bron: Ingenieursbureau A. Palte B.V.]

5 Onderzoek

Het realiseren van de uitkijktoren, inclusief het educatieve wandelpad en de informatieborden, maakt onderdeel uit van het project “Windpark Streepland”, waar in totaal drie windturbines worden gerealiseerd. Voor dit project zijn diverse onderzoeken uitgevoerd met betrekking op onder andere ecologie, stikstof, bodem, landschap en natuur. Omdat de uitkijktoren en het wandelpad in hetzelfde gebied wordt aangelegd kunnen de resultaten van deze onderzoeken ook worden toegepast op de ruimtelijke onderbouwing voor de uitkijktoren en het wandelpad. Voor een deel zijn aanvullende studies verricht. In de volgende sub paragrafen zal inhoudelijk worden ingegaan op de voor het voornemen relevante aspecten ecologie, stikstof, waterhuishouding, bodem en landschap.

5.1 Ecologie

In het kader van de voorgenomen werkzaamheden op de onderzoekslocatie heeft Econsultancy ecologisch onderzoek gedaan naar voorkomende soorten in het (bos)gebied in de nabijheid van de locatie. In Bijlage 2 is de quickscan ecologie opgenomen. Deze quickscan ecologie heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten met een beschermde status aanwezig of te verwachten zijn die een negatieve impact kunnen ondervinden door de voorgenomen werkzaamheden. Tevens is ook de mogelijke impact op de Natura 2000-gebieden, middels de Wet natuurbescherming beschermde houtopstanden en gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland onderzocht.

Het gebied is niet van specifieke waarde voor een van de aangetroffen beschermde vogelsoorten. De nesten van algemene broedvogels zijn alleen beschermd op het moment dat ze in gebruik zijn. Passende maatregelen kunnen getroffen worden om verstoringen op broedende vogels te voorkomen. Evenmin is het gebied van specifieke waarde voor een van de in Nederland voorkomende vleermuissoorten. Desalniettemin wordt er tijdens de werkzaamheden geadviseerd om tijdens het actieve vleermuisseizoen (1 april tot 30 oktober) tussen zonsondergang en zonsopkomst, te werken met vleermuisvriendelijke verlichting om mogelijke verstoring op de potentiële foerageergebieden te voorkomen.

Het gebied is niet van specifieke waarde voor een van de volgens de Wet natuurbescherming beschermde soorten grondgeboden zoogdiersoorten. Wel vormt het gebied een geschikt habitat voor een aantal algemene soorten grondgebonden zoogdieren. Om te voldoen aan de zorgplicht wordt geadviseerd om de werkzaamheden in de periode oktober t/m maart uit te voeren. Voor de realisatie van het voornemen geldt dat de uitvoering tussen (eind) oktober en april zal plaatsvinden. Daardoor zijn effecten met zekerheid uitgesloten.

Op basis van de scan komen er in en rondom het gebied geen beschermde reptielen voor. In de poel in het gebied kan wel een aantal beschermde amfibiesoorten voorkomen. Deze soorten trekken in de winter waarschijnlijk richting de hoger gelegen bosschage om hier te overwinteren. Er wordt geadviseerd de voorgenomen werkzaamheden buiten de voortplantingsperiode uit te voeren ten aanzien van de streng beschermde- en algemene amfibieën. Nader onderzoek naar gebruik van de poel door beschermde amfibieën wordt nodig geacht wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode april tot oktober. Zo kan de aanwezigheid van de soorten met zekerheid worden uitgesloten. Voor de realisatie van het voornemen wordt hiervan uitgegaan.

Het voorgenomen gebied is niet van specifieke waarde voor een van de volgens de Wet natuurbescherming beschermde vissoorten. Evenmin voor een van de volgens de Wet natuurbescherming beschermde libellessoorten, vlindersoorten of plantensoorten.

Gezien de afstand tot de nabijgelegen Natura 2000-gebieden worden externe effecten niet verwacht. Externe effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn vanwege de aard van de werkzaamheden op voorhand niet uit te sluiten. Na het uitvoeren van een stikstofberekening kan geconcludeerd worden dat negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Dit onderzoek wordt verder toegelicht in paragraaf 5.2. De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. Vervolgonderzoek in het kader van het Natuurnetwerk Nederland wordt niet noodzakelijk geacht. De bomen op de onderzoekslocatie vallen niet onder de definitie houtopstanden, als bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. Er worden overigens geen bomen gekapt op de onderzoekslocatie waardoor dit onderdeel niet van toepassing is.

Voor het aspect ecologie wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van ecologische effecten. Om die reden voldoet het voornemen aan een goede ruimtelijke ordening.

5.2 Stikstof

Econsultancy heeft onderzoek gedaan naar de stikstofdepositie op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Enkel de stikstofdepositie als gevolg van de aanlegfase wordt inzichtelijk gemaakt, aangezien de gebruiksfase niet tot emissies leidt. In de bijlage bij deze ruimtelijke onderbouwing is een toelichting op de berekening inzichtelijk gemaakt.

De berekening van het projecteffect van de aanlegfase en gebruiksfase is verricht met behulp van het programma AERIUS Calculator (versie 2023.0.1). Het projecteffect op de Natura 2000-gebieden als gevolg van de aanlegfase (inclusief de emissies als gevolg van het gebruik van het kunstwerk/de uitkijktoren) is gelijk aan 0,00 mol/ha/jaar. Daarmee kunnen negatieve effecten worden uitgesloten.

5.3 Waterhuishouding

Water en ruimtelijke ordening hebben met elkaar te maken. Enerzijds is water één van de ordende principes in de ruimtelijke ordening en kan daarmee beperkingen opleggen aan het ruimtegebruik. Anderzijds kunnen ontwikkelingen in het ruimtegebruik ongewenste effecten hebben op de waterhuishouding. Een goede afstemming tussen beide is derhalve noodzakelijk om problemen zoals wateroverlast, slechte waterkwaliteit, verdroging, etc. te voorkomen. Het plangebied ligt in het werkgebied van het waterschap Brabantse Delta.

Keur waterschap Brabants Delta

De Keur van het waterschap Brabantse Delta 2015 is van kracht op de waterhuishouding in het plangebied. Bijbehorende leggers bepalen het toetsingsgebied van de Keur. Het waterschap kan een onttrekkingsverbod opleggen om de watercapaciteit op peil te houden. Op dit moment geldt er geen onttrekkingsverbod.

Voor de realisatie van de uitkijktoren, het wandelpad en informatievoorzieningen hoeft er geen water te worden onttrokken. De watercapaciteit zal dan ook gelijk blijven en de realisatie heeft geen effect op de waterhuishouding.

Met het voornemen wordt er weinig tot geen verhard oppervlak toegevoegd, waardoor er geen sprake is van versnelde afvoer op het omliggende maaiveld. Met de naastgelegen poel is er voldoende capaciteit beschikbaar om hemelwater op te vangen. Het pad wordt aangelegd middels houtsnippers of schelpen, waardoor water gewoon in de bodem kan trekken.

Compensatieplan

Voor realisatie van het windturbinepark dient er een waterpoel te worden gedempt. Om het dempen van deze poel te compenseren wordt er op een andere locatie binnen het plangebied een nieuwe waterpoel aangelegd. Deze waterpoel wordt ecologisch ingericht, zodat het een bijdrage levert aan de natuur. Het compensatieplan is gedeeld met Rijkswaterstaat. Op 10 december 2021 heeft Rijkswaterstaat het compensatieplan goedgekeurd.

Voor het aspect water wordt geconcludeerd dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

5.4 Bodem

Door Aelmans Eco B.V. is een verkennend bodem- en asbestonderzoek uitgevoerd. Het volledige onderzoek is opgenomen als Bijlage 3.

Resultaten onderzoek

Uit het onderzoek volgt dat enkele licht verhoogde concentraties per- en polyfluoralkylstoffen (PFAS) zijn aangetroffen. De aangetroffen concentraties van de som PFOA zijn van dien aard dat deze de vastgestelde achtergrondwaarden overschrijden, doch niet de maximale waarden voor de klasse industrie. Voornoemde overschrijdingen zijn van dien aard dat deze geen belemmeringen dan wel beperkingen opleveren voor het planvoornemen.

Tijdens het verrichten van het bodemonderzoek zijn tevens geen asbestverdachte materialen gevonden. Op basis van het bodemonderzoek en het analytisch asbestonderzoek kan het plangebied als 'onverdacht' met betrekking tot asbest worden aangemerkt.

Het Bodemloket

Het planvoornemen zelf betreft geen bodembedreigende activiteit. Met betrekking tot de bodem is het wel van belang om te bepalen of er bij de realisatie van de uitkijktoren bodemrisico's kunnen optreden. Hiervoor is het Bodemloket geraadpleegd. Bij het Bodemloket is voor deze locatie geen informatie beschikbaar over bodemonderzoek en/of sanering waar rekening mee gehouden moet worden. Er zijn geen bodembedreigende activiteiten uit het verleden bekend op deze locatie. De realisatie van de uitkijktoren veroorzaakt geen andere effecten.

Voor het aspect bodem wordt geconcludeerd dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

5.5 Landschap

Het planvoornemen is ontstaan door de wens om de komst van het windturbinepark zo aangenaam mogelijk te maken voor de omgeving. Er worden niet enkel windturbines gerealiseerd, maar er wordt een unieke ervaring aan gekoppeld. In paragraaf 4.3 is reeds uitgelegd waarom er is gekozen om de waterpoel en de uitkijktoren de vorm van een zwaluw te geven. In deze paragraaf wordt toegelicht hoe het plan bijdraagt aan het landschap.

In het algemeen geldt dat het hele plangebied dusdanig wordt ingericht dat het een unieke ervaring creëert. Er wordt een educatief wandelpad gerealiseerd naar de uitkijktoren toe. Langs dit wandelpad van circa 400 meter worden informatieborden geplaatst met leuke feitjes en vragen met antwoorden over duurzame energie. Naast de unieke ervaring om zo dichtbij een windturbine te komen is het ook een leerzaam uitje. Het plangebied bestaat straks uit een windturbine (WTG-03), een ecologisch ingerichte waterpoel in de vorm van een zwaluw, welke het schaduwsilhouet vormt van de uitkijktoren. Daarnaast worden er nieuwe bomen geplant en wordt er een natuurlijk (houtsnippers of schelpen), educatief wandelpad gerealiseerd. Vanwege de hoogte van de uitkijktoren (8,7 meter) zal deze wel zichtbaar zijn, maar door de artistieke vorm kan er worden gesproken van een kunstwerk dat waarde toevoegt aan het bestaande landschap. Daarnaast geldt dat de uitkijktoren niet het enige hoge object is in het gebied, de windturbines, bomen en bosschages, zorgen ervoor dat de uitkijktoren passend is bij de huidige kenmerken van het landschap.

Landschapskwaliteitsplan

De gemeente Moerdijk heeft een Landschapskwaliteitsplan opgesteld (2016), waarin ontwerprichtlijnen zijn opgenomen voor de inpassing van ontwikkelingen. Het plangebied valt binnen de oude polders rondom Moerdijk. Het gebied wordt in het kwaliteitsplan omschreven als een entree van de gemeente, bestaande uit een half open gebied met grootschalige infrastructuur. Zo komen er meerdere snelwegen samen en worden de oude structuren in het gebied (wegen, dijken, polders) veel doorsneden door infrastructurele lijnen. De gemeente heeft in het Landschapskwaliteitsplan de volgende richtlijnen voor dit type landschap opgesteld:

- Opwaardering van het gebied (waar mogelijk – behoud openheid met verbetering van de randen)
- Rust en ordening
- Behoud van historische structuren
- Ontwikkelingen passend in de grote schaal van het landschap
- Begeleiding van (grootschalige) ontwikkelingen

Met deze richtlijnen heeft Windpark Goede Buren b.v. zoveel als mogelijk rekening gehouden. Allereerst is het voornemen passend bij de grootschalige ontwikkelingen in het gebied. De realisatie van de windparken in het gebied gaan gepaard met een ingreep in het landschap, maar gezien de schaalverschillen ook met de toevoeging van een nieuwe landschappelijk 'laag' en betekenis. De uitkijktoren en het educatieve pad begeleiden deze ontwikkeling, door 'de waarde' van het windpark zichtbaar en begrijpelijk te maken. De toren is daarmee ook passend in het geheel. De grootte van het landschap is op de beoogde locatie beperkt(er) dan de omliggende polders, met name omdat deze is ingesloten tussen meerdere infrastructurele lijnen, wat het gebied als het ware verkleint. De historische structuren zijn daarmee op het schaalniveau van het plangebied ook minder duidelijk herkenbaar en derhalve is de toren ook beperkt van invloed op het behoud van de structuren. Door de hoogte van de toren worden de historische structuren in de bredere polder meer zichtbaar en herkenbaar. Dit kan een onderdeel gaan vormen van de educatieve route. Met het ontwerp van de toren is geprobeerd de rustige en geordende uitstraling van het gebied te behouden. Daarmee is het voornemen als een waarde-toevoeging te beschouwen, zonder van grote invloed te zijn op de openheid, de rust en ordening van het bredere poldergebied.

5.6 Externe veiligheid

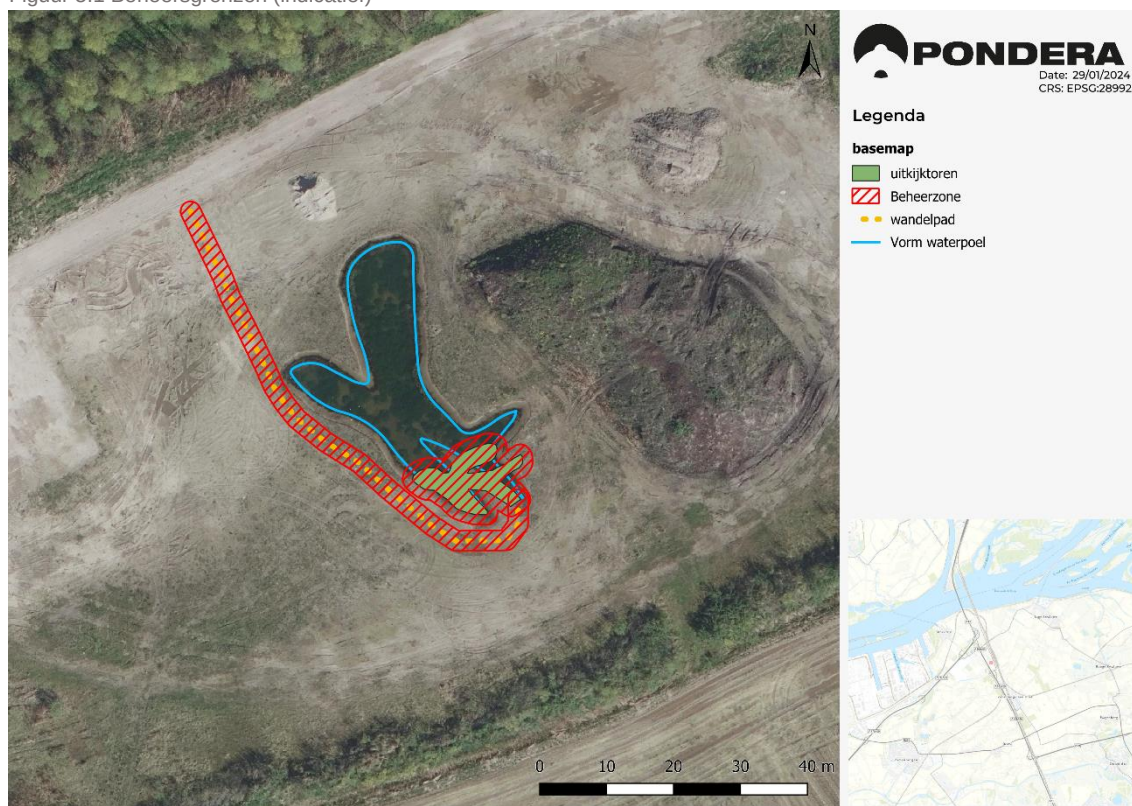
De uitkijktoren kan worden gezien als een installatie en deze installatie betreft dus geen gebouw. De installatie kan daarmee niet worden gezien als een beperkt kwetsbaar object en ook niet als een kwetsbaar object volgens de definities uit artikel 1 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Er gelden daarmee geen externe veiligheidseisen vanuit de plaatsing van deze installatie ten opzichte van de aanwezigheid van de windturbine.

De uitkijktoren is tevens geplaatst buiten de $PR10^{-05}$ contour (op maximaal een halve rotordiameter) van de windturbine waarmee, gezien de afstand, een gelijke bescherming voor deze installatie wordt geboden als wel beperkt kwetsbare objecten zoals kleinere kantoren, bedrijfsgebouwen, bedrijfswoningen. De locatie van de uitkijktoren, in relatie tot de aanwezigheid van de windturbine, zorgt daarmee niet voor een onacceptabel risico. Gezien de beperkte aanwezigheidsduur van individuele personen worden er geen significante risico's voor personen en groepen verwacht.

Beheer van het kunstwerk

De verantwoordelijkheid voor het beheer en het onderhoud van het kunstwerk ligt gedurende de gehele exploitatiefase volledig bij de initiatiefnemer. Zie figuur 5.1 voor een indicatief kaartje met de beheergrenzen. Er worden te zijner tijd definitieve beheergrenzen gedeeld in het recht van opstal met de grondeigenaar.

Figuur 5.1 Beheersgrenzen (indicatief)

Voor het windpark is het van belang dat het kunstwerk goed onderhouden wordt, representatief blijft en er geen calamiteiten optreden. Na het verlenen van de vergunning wordt met een onderhoudspartij een concreet onderhoudsplan opgesteld. Hierbij worden de onderhoudsmaatregelen concreet gemaakt en vastgelegd. Gedacht kan worden aan de volgende maatregelen:

- Bij calamiteiten en vandalisme wordt er binnen afzienbare tijd ingegrepen.
- Ongeveer 2x per jaar een check voor onder andere de constructie van het kunstwerk. Dit zijn extra controles naast de reguliere checks gedaan worden tijdens het beheer van het windpark.
- Ongeveer 1x in de 5 jaar wordt het kunstwerk grondig gereinigd.
- Ongeveer 1x in de 10 jaar wordt het schilderwerk opnieuw gedaan.
- Het schelpenpad naar het kunstwerk wordt onderhouden, aangevuld en/of bijgewerkt wanneer dit nodig blijkt.

Het terrein van de windturbine en het kunstwerk wordt afgesloten met een hek, waardoor toegang enkel beperkt is tot overdag. Toegang buiten deze momenten tot het terrein is niet mogelijk. Ook bij risico's zoals vallend ijs van de turbines wordt het gesloten. Op die manier worden calamiteiten zoveel als mogelijk voorkomen.

Het gebruik van de gronden van de Staat voor de windturbines is reeds vastgelegd in het recht van opstal via een notariële akte. Voor het gebruik van de gronden van de Staat voor het kunstwerk en de educatieve route ligt er een conceptakte klaar. Deze akte kan worden gepasseerd zodra de onherroepelijke vergunning binnen is. De Staat heeft via een brief al kenbaar gemaakt dat zij haar toestemming verleent voor het plaatsen van een kunstwerk door Goede Buren Windpark Streepland.

Voor het aspect externe veiligheid wordt geconcludeerd dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

De realisatie van de uitkijktoren maakt onderdeel uit van het project “Windpark Streepland”. Het initiatief wordt gefinancierd door het project en is daarmee economisch uitvoerbaar.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Een paragraaf maatschappelijke uitvoerbaarheid heeft als doel aan te tonen dat er voor een ruimtelijk plan maatschappelijk draagvlak is. Om te voldoen aan de maatschappelijke uitvoerbaarheid wordt inzicht gegeven in op welke wijze draagvlak is gecreëerd, inspraak is verleend of anderszins de omgeving is geïnformeerd en betrokken bij de planvorming en welke partijen zijn betrokken.

Overleg met omwonenden en stakeholders

In de tender voor de ontwikkeling van de drie windturbines was ‘goed nabuurschap’ één van de pijlers voor initiatiefnemer. Het idee hierachter is dat het windpark ook een recreatieve, maatschappelijke en educatieve functie krijgt. Het kunstwerk geeft invulling aan dit streven. Tijdens de totstandkoming van het voorliggende plan is op diverse momenten contact geweest tussen omwonenden, stakeholders en de initiatiefnemer.

Op 23 juli 2020 is voor de start van de ontwikkeling van Windpark Streepland een informatieavond voor direct omwonenden georganiseerd. Tijdens deze avond zijn de plannen voor de ontwikkeling van het windpark uitgelegd en besproken. Hierbij zijn ook de plannen voor de pijler ‘kunst en educatie’ besproken en is toegelicht hoe hieraan invulling wordt gegeven. De eerste ontwerpen van een kunstobject bij één van de turbines is met verschillende sociale partners (dorpstafels, energieplatform, onderwijsinstellingen, kunst en cultuur organisaties) besproken. De uitkomst van die gesprekken is dat kunst en educatie samen worden opgepakt als één ontwerp met een educatie naar het kunstobject toe.

Op 31 mei 2022 is het concept ontwerp gepresenteerd aan bovengenoemde sociale partners en vertegenwoordigers van de dorpsstafels.

Naast deze georganiseerde momenten worden omwonenden en betrokkenen regelmatig geïnformeerd over de voortgang van het plan, onder andere via nieuwsberichten op de website van het windpark. Verder is het concept ontwerp van de uitkijktoren tijdens de jaarlijkse Open Energiedag in september 2022 en 2023 toegelicht.

Ter visie legging

De aanvraag omgevingsvergunning, de bijlagen en deze bijbehorende ruimtelijke onderbouwing zijn allen onderdeel van de omgevingsvergunning. De ontwerpvergunning wordt gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze termijn wordt aan een ieder de gelegenheid geboden een zienswijze in te dienen. De gemeenteraad van Moerdijk dient een verklaring van geen bedenkingen af te geven. De ingebrachte zienswijzen neemt het college van burgemeester en wethouders vervolgens mee in haar besluitvorming over het verlenen van de omgevingsvergunning.